

Üriner Kateteri Olan Hastaların Katetere İlişkin Bilgi ve Uygulamalarının İncelenmesi

Examination of Knowledge and Applications of Patients with Urinary Catheter Regarding Catheters

¹Şengül ÜZEN CURA, ²Şeyda Ferah ARSLAN, ³Esra ÖZKAN, ³Elif DÖNMEZ, ³Ebru SOĞLU, ³Hale Gülçin KAYA

¹ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çanakkale, Türkiye

² Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Çanakkale, Türkiye

³ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Hemşirelik 4. Sınıf Öğrencisi, Çanakkale, Türkiye

Şengül Üzen Cura: <https://orcid.org/0000-0001-9649-6976>

Şeyda Ferah Arslan: <https://orcid.org/0000-0002-6208-0072>

Esra Özkan: <https://orcid.org/0000-0003-3719-8738>

Elif Dönmez: <https://orcid.org/0000-0001-9661-5998>

Ebru Soğlu: <https://orcid.org/0000-00002-2956-8113>

Hale Gülçin Kaya: <https://orcid.org/0000-0003-3260-8056>

ÖZ

Amaç: Bu araştırma üriner kateteri olan hastaların katetere ilişkin bilgi ve uygulamalarını incelemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı.

Materyal ve Metot: Çalışmanın örneklemini Çanakkale ili içerisinde bir hastanede yatan ve üriner kateteri olan 100 hasta oluşturdu. Veriler literatür doğrultusunda hazırlanan, hastaların demografik özelliklerini sorgulayan ve üriner katetere ilişkin bilgi ve uygulamalarını inceleyen 32 soruluk anket formu kullanılarak toplandı. Verilerin istatistiksel analizinde SPSS 20.0 paket programı kullanıldı.

Bulgular: Hastaların %70'inin üriner kateter takılmadan önce bilgi almadığı, %76'sının üriner kateter bakımının yapılmadığı, %80'inin üriner kateteri varken duş alabileceğini bilmediği, %30'unun günde yalnızca 100-500 cc arasında sıvı tükettiği saptandı. Üriner kateterden memnun olan hastaların yaş ortalamasının memnun olmayanlardan anlamlı derecede yüksek olduğu ($p<0,05$), kateterle ilişkili hareket kısıtlılığı hisseden erkek hasta oranının kadınlardan anlamlı derecede yüksek ($p<0,05$) olduğu saptandı.

Sonuç: Araştırma sonuçlarında üriner kateteri olan hastaların katetere yönelik bilgilerinin düşük ve bununla birlikte uygulamalarında hatalar olduğu görülmektedir. Hemşirelerin kalıcı üriner kateterizasyon konusunda hastaları bilgilendirmeleri ve kateter yönetimine dahil etmeleri kateterle ilişkili komplikasyonların önlenmesinde önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi, davranış, hasta hemşire, kateter enfeksiyonu, üriner kateter

ABSTRACT

Objective: This study was carried out as a descriptive study in order to examine the information and behavior of the patients on urinary catheter.

Materials and Methods: The sample of the study consisted of 100 patients who were hospitalized in a hospital in Çanakkale and had urinary catheter. The data were collected using a 33-question questionnaire prepared in accordance with the literature, which questioned the demographic characteristics of the patients, and examined their knowledge and behaviors of the urinary catheter. SPSS 20.0 package program was used for statistical analysis.

Results: It was found that 70% of the patients were not informed before the insertion of the urinary catheter, drainage bags of 64% were either on the floor or on the bed, 76% had no urinary catheter care, 80% did not know that they could have a shower while they had a urinary catheter, and 30% consumed liquid only between 100-500 cc. It was detected that the mean age of the patients who were satisfied with the urinary catheter was significantly higher than the ones who were not satisfied ($p<0.05$), and the rate of male patients who felt self-restricted was significantly higher ($p<0.05$) compared to female patients.

Conclusion: In the results of the research, it is seen that the patients with urinary catheters have low knowledge of the catheter and there are errors in the application. It is also important that nurses inform patients about permanent urinary catheterization and include them in catheter management to prevent catheter-related complications.

Keywords: Applications, catheter infection, information, nurse patient, urinary catheter

Sorumlu Yazar / Corresponding Author:

Şengül Üzen Cura

Adres: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Kampüsü Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Merkez /Çanakkale
Telefon: 0(286) 218 13 97-2403

GSM: 0543 478 66 62

e-mail: snglzn@gmail.com

Yayın Bilgisi / Article Info:

Gönderi Tarihi/ Received: 23/03/2019

Kabul Tarihi/ Accepted: 07/04/2020

Online Yayın Tarihi/ Published: 30/06/2020

GİRİŞ

Üriner kateterin yetişkin hastalara hastanede yattıkları süre içerisinde %15-25 oranında uygulandığı tahmin edilmektedir.¹ Üriner kateter uygulaması hastada bakteri ve mantar enfeksiyonu gelişmesine sebep olabilmektedir.² Bu enfeksiyonların çoğu asemptomatik olup tehdit oluşturmasına rağmen nadiren de olsa semptomatik ciddi enfeksiyonlar meydana gelebilmektedir.³ Postoperatif dönemde hastaların yaklaşık %50'sinde 48 saat süre ile üriner kateter uygulanmaktadır. Kateter uygulanan hastaların %50'sinde ise, üriner kateter uygulaması ile ilgili net bir endikasyon bulunmamaktadır. Sağlık bakım ekibi üyelerinin kateter uygulamasına yönelik bilgilerinin yetersiz olması, konuya ilişkin protokollerin kullanılmaması ve klinik alışkanlıklar nedeniyle gereksinim olmadığı halde kateterizasyon süresi uzamaktadır.^{4,5} Üriner katetere bağlı enfeksiyon prevalansının yüksek olmasına rağmen hastane enfeksiyon kontrol komiteleri tarafından üriner kateter uygulaması üzerinde yeterince durulmadığı görülmektedir.⁶ Saint ve arkadaşlarının yaptığı bir çalışmada enfeksiyon kontrol komitesinin üriner kateter uygulamasından kaçınma, erken üriner kateter çıkarma gibi enfeksiyon gelişimini önlemeye yönelik uygulamalar üzerinde yeterince durmadıkları da belirtilmektedir.⁷

Hem uzun hem de kısa süreli kateter uygulamalarında kateterle ilişkili üriner sistem enfeksiyon (KİÜSE) riski bulunmaktadır. Kateter kalış süresi uzadıkça bu risk daha da artmaktadır.^{8,9} Royal Hemşirelik Okulu (Royal College of Nursing; RCN) ve İngiltere Ulusal Sağlık ve Klinik Mükemmellik Enstitüsü (National Institute for Health and Care Excellence; NICE) kalıcı kateter bakımı ile ilgili yayınladıkları rehberlerde hastaların eğitilmesinin gerekliliğine vurgu yapmışlardır. Bu rehberlerde, verilen eğitimlerin el hijyeni, idrar torbasının ne zaman boşaltılacağı, sıvı alımı, kateter bakımı vb. uygulamaları kapsamı gerektiği belirtilmektedir.^{10,11} Ülkemizde 2011 yılında yayınlanan Hemşirelik Yönetmeliği'ne göre bu doğrultudaki girişimlerin hemşireler tarafından sürdürülmesi beklenir. Bu nedenle bu çalışmada üriner kateteri olan hastaların katetere ilişkin bilgi ve uygulamaları incelenecek olup, çalışmanın sonuçlarının üriner kateteri olan hastaya bakım veren hemşirelere hastaların bakımı ve eğitimleri konusunda rehberlik edeceği düşünülmektedir.

MATERYAL VE METOT

Araştırmanın Amacı ve Tipi: Bu çalışma, üriner kateteri olan hastaların katetere ilişkin bilgi ve uygulamalarının incelenmesi ve hastaya ait özelliklerin katetere ilişkin görüşleri üzerindeki etkisini ortaya koymak amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı.

Araştırmanın Etik Yönü: Araştırmanın verileri toplanmadan önce Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 06.02.2019 tarih ve 03-08 no'lu etik onay alındı. Araştırmanın yürütüleceği kurumdan yazılı izin alındı. Aynı zamanda araştırmanın kapsamı konusunda hastalara bilgi verilerek sözlü ve yazılı onam alındı.

Araştırmanın Evreni ve Örnekleme: Araştırmanın evrenini Çanakkale ili içerisindeki bir hastanede Aralık-Şubat ayları arasında üriner kateteri olan 105 hasta oluşturdu. Çalışmanın örneklemini ise, çalışmanın amacı açıklandıktan sonra çalışmaya katılmayı kabul eden ve araştırma ölçütlerine uyan 100 hasta oluşturdu. Araştırmaya dahil edilme kriteri olarak, çalışmaya katılmaya gönüllü olma, iletişim kurabilme ve 18 yaş üstü olma belirlendi.

Veri Toplama Aracı: Veriler, literatür doğrultusunda hazırlanmış, hastaların demografik özelliklerini sorgulayan (yaş, cinsiyet, eğitim durumu vb.) 5 soru ve üriner katetere ilişkin bilgi ve uygulamalarını sorgulayan (idrar torbasının nerede durması gerektiğini bilme, daha önce üriner kateter takılıp takılmadığı, üriner kateter takılırken ne hissettiği, üriner kateter takılmadan önce bilgi verilip verilmediği, verildiyse kim tarafından verildiği vb.) 27 soru olmak üzere toplam 32 sorunun bulunduğu bilgi formu kullanılarak toplandı.

İstatistiksel Analiz: Araştırma verilerinin istatistiksel analizi, bilgisayar ortamında SPSS 20.0 paket programında sayı, yüzde, ortalama, standart sapma hesaplanarak, Ki kare, Mann-Whitney U testi, korelasyon analizi kullanılarak yapıldı. Çalışmada, anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak alındı.

Araştırmanın Sınırlılıkları: Araştırmanın örnekleminin 100 hastanın oluşturması ve tek bir hastanede yapılmış olması araştırmanın sınırlılığdır. Çalışmanın daha büyük örneklem grubunda yapılması önerilmektedir.

BULGULAR

Çalışmaya katılan hastaların yaş ortalamasının $65,65 \pm 17,06$ olduğu, %50'sinin kadın, %65'inin ilköğretim mezunu olduğu, %62'sine ise daha önce üriner kateter takıldığı saptandı.

Hastaların üriner kateterizasyona ilişkin bilgileri incelendiğinde; %70'inin üriner kateter takılmasına yönelik bir bilgi almadığı, %80'inin idrar torbasının

nerde durması gerektiğini bilmediği, %74'ünün idrar torbasının hangi seviyeye kadar dolduğunda boşaltmaları gerektiğini bilmediği, %85'inin üriner kateteri varken duş alabileceğini bilmediği saptandı. Hastaların %76'sının idrar torbasını boşaltmadan önce ve sonra ellerini yıkaması gerektiği konusunda bilgisi olduğu, hastaların %57'sinin idrar torbanın nasıl boşaltılması gerektiği konusunda bilgisi olduğu, %53'ünün günde kaç litre sıvı alması gerektiği konusunda bilgilendirildiği belirlendi (Tablo-1).

Hastaların üriner kateterizasyona ilişkin uygulamaları incelendiğinde ise; hastaların idrar torbasının %96'sının hasta yakını tarafından boşaltıldığı, hastaların %61'inin idrar torbasını tamamen dolduğunda boşalttığı, %66'sının boşalttıktan sonra idrar torbasının musluğunu silmediği, %76'sının üriner kateter bakımının yapılmadığı, %34'ünün günde 500-1000 cc arasında sıvı tükettiği belirlendi (Tablo-2).

Hastaların katetere bağlı hareket kısıtlılığı hissi ve memnuniyet durumları incelendiğinde, %71'inin hareketlerinde kısıtlılık hissettiği, %79'unun ise uygulamadan memnun olduğu belirlendi. Hareket kısıtlılığı hissi yaşayan ve yaşamayan hastaların yaş ortalamaları arasında fark olmadığı ($p>0,05$), üriner kateterden memnun olan hastaların yaş ortalamasının memnun olmayanlardan anlamlı derecede yüksek olduğu belirlendi ($p<0,05$) (Tablo-3). Erkek hastaların %31'inin, kadın hastaların %40'nin üriner kateter nedeniyle hareketlerinin kısıtlandığını hissettiği, kısıtlanmış hisseden erkek hasta oranının kadınlardan anlamlı derecede yüksek olduğu saptandı ($p<0,05$). Üriner kateterden erkeklerin %74'ünün, kadınların %84'ünün memnun olduğu ve aralarındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı saptandı ($p>0,05$). Erkeklerin %80'inin, kadınların %64'ünün üriner kateterin karşı cins sağlık personeli tarafından takılmasına izin vereceğini ifade etmesine rağmen aradaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı görüldü ($p>0,05$) (Tablo-4).

TARTIŞMA VE SONUÇ

KİÜSE dahil olmak üzere, hastane enfeksiyonları bakım kalitesinin klinik göstergesi olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle hastaların kateteri kullanma, kateter fonksiyonunu sürdürme, enfeksiyonu azaltma, ekipmanla ilgili sorun varlığında ne yapmaları gerektiği ve nasıl başa çıkabilecekleri konularında eğitilmeleri önemlidir.¹⁰

Çalışma sonucunda hastaların büyük çoğunluğunun kalıcı üriner kateter takılmasına yönelik bilgi almadığı belirlendi. Quast ve arkadaşlarının¹² sağlık inanç modeli doğrultusunda kalıcı üriner kateteri

olan hastaların algılarını anlamak amacıyla yaptıkları çalışmada hastaların %63'ünün kateterle ilgili hiçbir eğitim almadığı belirtilmiştir. Safdar ve arkadaşlarının kalıcı idrar sondası kullanımına ilişkin hasta görüşlerini inceledikleri çalışmada da benzer şekilde hastaların %65'inin kalıcı üriner kateter bulundurma riskinin kendilerine açıklanmadığı belirtilmektedir.¹³ Çalışmanın sonucunda hastaların çoğunluğunun idrar torbasının nerede durması gerektiğini bilmediği belirlendi. Bu konuda hasta görüşlerini inceleyen çalışma sonucuna ulaşılamamasına rağmen, McNulty ve arkadaşlarının¹⁴ yaptıkları çalışmada hemşirelerin %96'sının idrar torbasını yatak kenarına astıkları, Çelik ve arkadaşlarının¹⁵ yaptıkları çalışmada ise hemşirelerin drenaj sisteminin yere temasını önlemede bilgi düzeylerinin yüksek olduğu belirtilmiştir. Kalıcı üriner kateterizasyon ve sonuçlarına ilişkin hasta farkındalığı ve katılımının artırılması için hastaların bilgilendirilmesi gerekmektedir. Hastalar için hem sağlık çalışanları hem de hasta tercihlerini içeren eğitim programlarının uygulanması kateterizasyona ilişkin oluşabilecek komplikasyonların önlenmesi ve hasta konforunun artmasına katkı sağlayabilir. RCN tarafından yayınlanan rehberde KİÜSE'nin önlenmesi için hastaların günlük 1,5-2 litrenin üzerinde sıvı alımı konusunda cesaretlendirilmesi gerektiğine vurgu yapılmaktadır. Bu çalışma sonucunda hastaların %53'üne gerekli sıvı alımı konusunda bilgi verildiği fakat yalnızca %13'ünün 2000 litrenin üzerinde sıvı aldığı saptandı. Yeterli sıvı alımı idrar atılımını arttıracığından mikroorganizmaların atılımına da yardımcı olmaktadır.¹⁶ Çalışmanın sonucunda hastaların %96'sının idrar torbasını kendisi ya da yakını tarafından boşalttığı yalnızca %2'sinin hemşireler tarafından boşaltıldığı ve %61'inin torbayı tamamen dolunca boşalttığı saptandı. Yapılan başka bir çalışmada hemşirelerin yalnızca %14'ünün idrar torbası tam dolduğunda boşalttığı, %84'ünün ise yarısı ya da 2/3'ü dolduğunda boşalttığı belirtilmektedir. Aynı çalışma sonucunda hemşirelerin yalnızca %45'inin hastaları kendi idrar torbalarını kendilerinin boşaltması konusunda teşvik ettikleri belirtilmektedir.¹⁴ Klinikte yatan hastaların idrar torbalarının hemşireler tarafından zamanında boşaltılması gerekmektedir. Ancak yeterli bilgi verildikten sonra ve hasta tercihi de göz önünde bulundurularak hasta ve yakınının üriner kateter bakımına katılması sağlanmalıdır. Uzun süre idrarın torbada kalması enfeksiyona zemin hazırlamaktadır. Bu nedenle idrar torbasının 2/3'ü dolduğunda boşaltılması gerekmektedir. Bu konuda yayınlanan rehberde idrar yolu enfeksiyon riskini en aza

indirmek için hastalara ve yakınlarına, kateter ve drenaj sistemini yönetmekle ilişkili bilgi verilmesi ve kateterle taburcu edilecek hastalara bu konudaki bilgilerin yazılı olarak verilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.¹⁷

Çalışma sonucunda kalıcı üriner kateter varlığı ile hareket kısıtlılığı yaşadığını hisseden hasta oranı % 29 olup, hastaların %79'u üriner kateter varlığından memnun olduklarını belirtmiştir. Kendini kısıtlanmış hisseden erkek hasta oranı kadınlardan anlamlı derecede yüksektir ($p<0,05$). Safdar ve arkadaşlarının yaptıkları çalışmada ise hastaların %25'inin kalıcı üriner kateterizasyona bağlı hareket kısıtlılığı yaşadığı belirtilmektedir.¹³ Bu konuda yayınlanan rehberler kalıcı üriner kateterlerin mümkün olan en kısa sürede sonlandırılması gerektiğini savunmaktadır.¹⁷ Kateter kalış süresinin uzaması enfeksiyon riskini arttırabileceği gibi hasta konforunu bozarak kısıtlılık hissetmesine sebep olabilir. Kısıtlılık hissini iki cinsiyet arasında erkeklerde daha yüksek olmasının nedeninin, erkeklerin toplumumuzda daha dışa dönük olmalarından kaynaklı olabileceği düşünülmektedir.

Sonuç olarak, bu konuda daha önce hasta görüşlerine yer veren az sayıda çalışma bulunmaktadır. Yapılan çalışmaların artması kalıcı üriner kateterizasyona ilişkin hasta deneyimlerinin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayarak verilecek hemşirelik bakımına rehberlik edecektir. Çalışmanın sonucunda üriner kateteri olan hastaların katetere yönelik bilgilerinde eksiklik olduğu ve uygulamalarında hatalar olduğu görülmektedir. Hemşirelerin kanıt temelli rehberlerden yararlanarak kalıcı üriner kateter komplikasyonlarına yönelik bilgilerini güncelleyip bu konuda hasta ve yakınlarını bilgilendirmelidir. Bu konuya ilişkin araştırma verilerini kullanarak hemşirelik süreci doğrultusunda bakım girişimlerini sürdürmelidirler.

Etik Komite Onayı: Çalışma için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan etik onayı alındı (Tarih: 06.02.2019, karar no: 03-08).

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemişlerdir.

Yazar Katkıları: Fikir - ŞÜC ; Denetleme – ŞFA; Malzemeler –ŞÜC, ŞFA, EÖ, ED, ES, HGK; Veri toplanması ve/veya işleme – EÖ, ED, ES, HGK; Analiz ve/veya yorum –ŞFA, ŞUC; Yazıyı yazan – ŞÜC, ED, EÖ, ES, HGK.

Hakem değerlendirmesi: Dış bağımsız.

KAYNAKLAR

1. Kurukız S, Özden D. Distile Su ve Klorheksidin Glukonat (% 0.1) Solüsyonu ile yapılan perine bakımının kateter ilişkili idrar yolu enfeksiyonu gelişimine etkisi. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi. 2017;10(4):208-215.
2. Erden S, Arslan S, Gezer D, Cömert G. Genel cerrahi klinik hemşirelerinin kateter ilişkili üriner sistem enfeksiyonlarını önlemelerine ilişkin uygulamaları: bir gözlem çalışması. Van Tıp Dergisi. 2018;25(3):274-281. doi: 10.5505/vtd.2018.04274
3. Drekonja DM, Kuskowski MA, Johnson JR. Internet survey of foley catheter practices and knowledge among Minnesota nurses. American Journal of Infection Control. 2010;38(1):31-37. doi.org/10.1016/j.ajic.2009.05.005
4. Oman KS, Makic MBF, Fink R, et al. Nurse-directed interventions to reduce catheter-associated urinary tract infections. American Journal of Infection Control. 2012;40(6): 548-553. doi:10.1016/j.ajic.2011.07.018
5. Andrade VLF, Fernandes FAV. Prevention of catheter-associated urinary tract infection: implementation strategies of international guidelines. Revista Latino-Americana De Enfermagem. 2016;24:2678. doi: 10.1590/1518-8345.0963.2678
6. Fink R, Gilmartin H, Richard A, Capezuti E, Boltz M, Wald H. Indwelling urinary catheter management and catheter-associated urinary tract infection prevention practices in nurses improving care for healthsystem elders hospitals. American Journal of Infection Control. 2012;40(8):715-720. doi:10.1016/j.ajic.2011.09.017
7. Saint S, Kowalski CP, Kaufman SR, et al. Preventing hospital-acquired urinary tract infection in the united states: a national study. Clinical Infectious Diseases. 2008;46(2):243-250. doi:10.1086/524662
8. Toylar J. Reducing the incidence of inappropriate indwelling urinary catheterisation. JCN. 2018;32(3):50-56.
9. MG, Olmsted RN, Saint S. Reducing unnecessary urinary catheter use and other strategies to prevent catheter-associated urinary tract infection: an integrative review. BMJ Qual Saf. 2014;23(4):277-289. doi:10.1136/bmjqs-2012-001774
10. RCN. Catheter Care-Guidance for Health Care Professionals. London2019. https://

- www.rcn.org.uk/professional-development/publications/pub-007313. Erişim Tarihi 2 Şubat 2019.
11. NICE. Healthcare-associated infections: Prevention and control in primary and community care. Clinical guidance. London2017. <https://www.nice.org.uk/guidance/cg139/resources/healthcareassociated-infections-prevention-and-control-in-primary-and-community-care-35109518767045>. Erişim Tarihi 17 Şubat 2019.
 12. Quast J, Knobloch MJ, Patterson E, Purvis S, Shirley D, Safdar N. Understanding inpatient perceptions of indwelling urinary catheters using the health belief model. *Infection Control Hospital Epidemiology*. 2016;37(9):1098-1100. doi:10.1017/ice.2016.120
 13. Safdar N, Codispoti N, Purvis S, Knobloch MJ. Patient perspectives on indwelling urinary catheter use in the hospital. *American Journal of Infection Control*. 2016;44(3):23-24. doi:10.1016/j.ajic.2015.10.011
 14. McNulty C, Bowen J, Foy C, et al. Urinary catheterization in care homes for older people: self-reported questionnaire audit of catheter management by care home staff. *Journal of Hospital Infection*. 2006;62(1):29-36. doi:10.1016/j.jhin.2005.03.008
 15. Çelik S, Karaman D, Yanık F, Veren F. Yoğun bakım hemşirelerinin kateter ile ilişkili üriner sistem enfeksiyonlarının önlenmesi hakkındaki bilgi durumları. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2011.2(4):215-220.
 16. Fakih MG, Watson SR, Greene MT, et al. Reducing inappropriate urinary catheter use: a statewide effort. *Archives of Internal Medicine*. 2012;172(3):255-260. doi:10.1001/archinternmed.2011.627
 17. Loveday HP, Wilson JA, Pratt RJ, et al. National evidence-based guidelines for preventing healthcare-associated infections in nhs hospitals in England. *Journal of Hospital Infection*. 2014;86(1):81-70. doi:10.1016/S0195-6701(13)60012-2

Tablo 1. Hastaların üriner katetere ilişkin bilgi düzeyleri.

		n	Frekans
Kateter takılmadan önce bilgi alıp almadığı	Evet	30	30,0
	Hayır	70	70,0
İdrar torbasının nerde durması gerektiği konusunda bilgisi olup olmadığı	Evet	20	20,0
	Hayır	80	80,0
İdrar torbasının hangi seviyeye kadar dolduğunda boşalması gerektiğini bilip bilmediği	Evet	26	26,0
	Hayır	74	74,0
Kateter varken dış alabileceğini bilip bilmediği	Evet	14	14,0
	Hayır	85	85,0
İdrar torbasını boşaltmadan önce ve sonra elleri yıkama konusunda bilgisi olup olmadığı?	Evet	76	76,0
	Hayır	24	24,0
İdrar torbasının nasıl boşaltması gerektiği konusunda bilgisi olup olmadığı	Evet	57	57,0
	Hayır	43	43,0
Günde kaç litre sıvı almanız gerektiği konusunda bilgisi olup olmadığı	Evet	53	53,0
	Hayır	46	46,0

Tablo 2. Hastaların üriner katetere ilişkin uygulamaları.

		n	Frekans
İdrar torbası kim tarafından boşaltılıyor	Kendisi	2	2,0
	Hasta Yakını	96	96,0
	Hemşire	2	2,0
İdrar torbası hangi sıklıkla boşaltılıyor	Günde Bir	10	10,0
	Ne Zaman Dolarsa	61	61,0
	Hemşire Söylediğinde	29	29,0
İdrar torbasını boşalttıktan sonra musluğu siliniyor mu	Evet	34	34,0
	Hayır	66	66,0
Üriner kateter bakımınız yapıyor mu?	Evet	24	24,0
	Hayır	76	76,0
Günde ne kadar sıvı alıyorsunuz?	100-500 cc	30	30,0
	500-1000 cc	34	34,0
	1000-2000 cc	21	21,0
	2000 cc ve Üzeri	13	13,0

Tablo 3. Hastaların yaş ortalamalarının kısıtlanma hissi ve memnuniyet durumları arasındaki ilişki.

		N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Kısıtlanma hissi	Kısıtlanma hissi yaşayan	29	43,71	1267,50	832,500	0,134
	Kısıtlanma hissi yaşamayan	71	53,27	3782,50		
Üriner kateterden memnun olma	Memnun olmayan	21	37,12	779,50	548,500	0,017*
	Memnun olan	79	54,06	4270,50		

*Mann Whitney U Test.

Tablo 4. Hastaların cinsiyetinin üriner katetere ilişkin düşüncelerine etkisi.

		Cinsiyet		toplam	X ²	p
		Erkek	Kadın			
Kısıtlanma hissi	Kısıtlanma hisseden	19	10	29	3,934	0,047*
	Kısıtlanma hissetmeyen	31	40	41		
Kateter takılı olmasından memnun olma	Memnun değil	13	8	21	1,507	0,220
	memnun	37	42	79		
Karşı cins sağlık personeli tarafından takmasına izin	İzin veren	40	32	72	3,175	0,075
	İzin vermeyen	10	18	28		

*Ki-kare Test.